

**Aanwijzingsbesluit van de burgemeester van Amsterdam voor het uitoefenen van bedrijfsmatige activiteiten in de vorm van detailhandel voor de Nieuwendijk 1 – 108, gemeente Amsterdam als vergunningplichtig in de zin van de Algemene Plaatselijke Verordening 2008 voor een periode van vijf jaar (Aanwijzingsbesluit vergunningplicht detailhandel Nieuwendijk 1-108 Amsterdam 2026-2031)**

De burgemeester van Amsterdam,

gelet op:

- [artikel 2.16A van de Algemene Plaatselijke Verordening 2008](#)

gezien het regionaal [Veiligheidsplan 2023-2026](#), het rapport 'De parallelle economie in de Amsterdamse binnenstad' van AEF d.d. oktober 2024, de [SOCTA](#) van de EU d.d. 2025, de analyse 'Souvenirwinkels en criminele geldstromen' van RIEC Amsterdam-Amstelland d.d. 19 december 2023, de rapportage 'Ondermijning in de Amsterdamse souvenirwinkelbranche' van de politie d.d. 30 december 2024, de analyse Nieuwendijk 1-108 van de Directie Openbare Orde en Veiligheid, gemeente Amsterdam d.d. 9 juni 2026,

besluit:

**Artikel 1. Aangewezen gebied**

Aangewezen als gebied waarin het verboden is de bedrijfsmatige activiteit detailhandel uit te voeren zonder vergunning als bedoeld in [artikel 3.64 Algemene plaatselijke verordening 2008](#) is de straat Nieuwendijk met huisnummers 1 tot en met 108.

**Artikel 2. Aanvraagperiode vergunning**

1. De exploitant vraagt een vergunning voor een nieuwe detailhandelsvestiging aan voordat hij begint met de exploitatie van die vestiging.
2. De exploitant vraagt een vergunning voor een bestaande detailhandelsvestiging aan:
  - a. Tussen de datum van inwerkingtreding van dit besluit en uiterlijk vier weken na inwerkingtreding van dit besluit voor exploitatie in panden in het gebied met huisnummers 91 tot en met 108.
  - b. Tussen 12 oktober 2026 en 26 oktober 2026 voor exploitatie in panden in het gebied met huisnummers 42 tot en met 90.
  - c. Tussen 4 januari 2027 en 18 januari 2027 voor exploitatie in panden in het gebied met huisnummers 1 tot en met 41.
3. Een aanvraag voor een vergunning die wordt ingediend in afwijking van de perioden genoemd in het tweede lid wordt buiten behandeling gesteld.

**Artikel 3. Aanwezigheid leidinggevende**

Tijdens de openingstijden van een bedrijf dat op grond van dit besluit vergunningplichtig is, is een op de exploitatievergunning vermeldde leidinggevende aanwezig in het bedrijf.

**Artikel 4. Overgangsrecht**

Het verbod als bedoeld in [artikel 3.64 APV](#) geldt niet voor exploitanten die voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit de bedrijfsmatige activiteit detailhandel uitvoeren in detailhandelsvestigingen die zij op dat moment exploiteren tot op een tijdig ingediende aanvraag voor bedoelde vergunning is besloten, tenzij zwaarwegende omstandigheden zich hiertegen verzetten.

**Artikel 5. Inwerkingtreding**

1. Dit besluit treedt in werking op de dag van bekendmaking.
2. Dit besluit vervalt op 18 augustus 2031.

**Artikel 6. Citeertitel**

Dit besluit wordt aangehaald als: Aanwijzingsbesluit vergunningplicht detailhandel Nieuwendijk 1-108 Amsterdam 2026-2031

*Burgemeester van Amsterdam voornoemd,*

*Femke Halsema*

## Toelichting

### *Algemene toelichting*

Uit het EU SOCTA (Serious and Organised Crime Threat Assessment) 2025 blijkt dat criminele netwerken internationaler en professioneler worden. Schijnbedrijven worden opgericht om onder de radar te blijven, controles te ontwijken en winsten veilig te stellen. Ook wordt gebruik gemaakt van ondergrondse financiële infrastructuur. Hierdoor ontstaat een parallelle economie. Dit leidt tot een instroom van crimineel geld, waardoor vermenging van de onder- en bovenwereld ontstaat met oneerlijke concurrentie als gevolg. Door de sterke, open en internationale economie is ook Amsterdam kwetsbaar voor deze ontwikkelingen. Deze activiteiten hebben gevolgen voor de Amsterdamse economie en inwoners. In het Regionaal Veiligheidsplan 2023-2023 zijn door de Amsterdamse driehoek ambities gesteld ten aanzien van de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Deze ambities zijn onder meer het duurzaam verstoren en beëindigen van georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit, het tegengaan van de verwevenheid van de onder- en bovenwereld en het voorkomen van verdere innesteling van ondermijnende criminaliteit in wijken en buurten.

De gemeente Amsterdam heeft de afgelopen jaren signalen ontvangen over aantasting van de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid en over ondermijnende activiteiten in meerdere ondernemingen actief als detailhandel gevestigd in het gebied Nieuwendijk, huisnummers 1 tot en met 108 (Nieuwendijk 1 – 108). Over ruim een derde van de winkels gevestigd op de Nieuwendijk zijn signalen van ondermijning bekend, waaronder over witwassen, ondergronds bankieren en de betrokkenheid bij handel in verdovende middelen. Ook zijn er relatief veel meldingen van openbare orde overlast afgezet tegen de meldingen in andere (delen van) straten in Amsterdam. Bovendien is een merendeel van de winkels gevestigd op de Nieuwendijk 1 – 108 actief in detailhandel gericht op toeristen, waaronder een aanzienlijk deel als souvenirwinkel. Uit de analyse door het RIEC Amsterdam – Amstelland over souvenirwinkels is gebleken dat deze branche gevoelig is voor ondermijnende criminaliteit.

De gemeente Amsterdam heeft de Nieuwendijk aangemerkt als focusstraat binnen de Aanpak Binnenstad. Het project Nieuwendijk richt zich op het verbeteren van de leefbaarheid, aantrekkelijkheid en kwaliteit van de straat. Denk aan initiatieven zoals vergroening, functiemenging, aanpak van stegen en leegstand, en het versterken van de verblijfskwaliteit. Ook wordt vanuit deze focusaanpak ingezet op de aanpak van openbare orde problematiek (waaronder overlast) en ondermijning. De situatie verandert echter nauwelijks. Bestuurlijke maatregelen, anders dan de vergunningsplicht 2.16a APV, zoals een sluiting van een pand, zijn veelal repressieve middelen om de openbare orde te herstellen en derhalve niet toereikend in kader van een (preventieve) aanpak van ondermijning.

De interventies van de verschillende handhavende- en opsporingsinstanties hebben tot nu toe niet geleid tot een structurele beëindiging van de ondermijnende effecten die van een deel van de ondernemingen op de Nieuwendijk 1 - 108 uitgaan. De samenwerkingspartners hebben de afgelopen jaren tal van interventies ingezet, onder andere door de inzet van de Ondermijningsbrigade. In de afgelopen 5 jaar hebben deze interventies onder andere geleid tot de sluiting van zes winkels op de Nieuwendijk 1 – 108 vanwege de verkoop van drugsgelateerde artikelen die op grond van artikel 10A Opiumwet verboden zijn. Ook zijn in 2026 twee winkels gesloten op last van de Nederlandse Arbeidsinspectie vanwege herhaalde overtredingen van de Arbeidstijdenwet.

Strafrechtelijk vervolgen is eveneens niet altijd toereikend om ondermijnende activiteiten in een onderneming te weren, omdat ook bij een strafrechtelijke vervolging van personen betrokken bij een onderneming, de ondermijnende activiteiten in/via een onderneming doorgang kunnen vinden, al dan niet door het inzetten van personen uit het (mogelijk criminele) netwerk of stromanconstructies.

Gelet op bovenstaande, blijven risico's bestaan in de bedrijfsmatige activiteiten ten aanzien van de openbare orde, veiligheid, leefbaarheid en ondermijnende activiteiten. Gezien deze signalen en de beperkte bestuurlijke instrumenten in het kader van de ondermijningsaanpak, is het instellen van een vergunningplicht, die een (voorafgaande) integrale toets van de bedrijfsvoering inclusief financiering mogelijk maakt, derhalve noodzakelijk en doelmatig. De burgemeester kan op grond van artikel 2.16A, eerste lid APV een gebied of gebouw aanwijzen waarin het verboden is zonder vergunning als bedoeld in artikel 3.64 APV bepaalde categorieën bedrijfsmatige activiteiten uit te oefenen die naar zijn oordeel de openbare orde verstoren, de leefbaarheid aantasten of anderszins ondermijning veroorzaken. De burgemeester heeft op deze manier een instrument in handen om meer controle uit te oefenen op bepaalde bedrijfsmatige activiteiten en de ondernemers die deze uitvoeren. Bovendien wordt door het

instellen van een vergunningplicht voor het gebied Nieuwendijk 1 - 108 toezicht en handhaving op de bedrijfsmatige activiteiten mogelijk en kan de burgemeester op grond van [artikel 1.6 APV](#) voorschriften verbinden aan een vergunning.

De inzet van dit instrument voor het gebied Nieuwendijk 1 – 108 is gerechtvaardigd gezien de ondermijnende activiteiten die zich vermoedelijk in dit gebied voordoen en de noodzaak om geen criminele activiteiten te faciliteren.

De invoering van een gebiedsgericht vergunningplicht voor Nieuwendijk 1 – 108 is niet discriminatoir, omdat ook voor andere gebieden waar dergelijke risico's voorkomen in de bedrijfsmatige activiteiten een vergunningplicht kan worden ingesteld, mits voldoende signalen bekend zijn. De invoering van een gebiedsgerichte vergunningplicht voor de bedrijfsmatige activiteit detailhandel in dit gebied is evenmin discriminatoir, omdat de aanwijzing gerechtvaardigd is door het afwijkende patroon van signalen over ernstige misstanden die over bedrijven in dit gebied al gedurende een langere periode worden ontvangen. De vergunningplicht is bovendien van toepassing op alle detailhandelsbedrijven in het gebied.

Met het invoeren van de vergunningplicht krachtens de APV wordt de Wet Bibob van toepassing, [artikel 7 Wet Bibob](#) stelt vast dat een vergunning die op grond van een verordening verplicht is gesteld kan worden geweigerd of ingetrokken onder de weigeringsgronden in die wet en maakt het mogelijk om naast eigen onderzoek daarvoor ook advies in te winnen bij het landelijk bureau Bibob.

#### *Artikelsgewijze toelichting*

##### **Artikel 2. Aanvraagperiode vergunning**

In artikel 2 wordt de aanvraagperiode voor de vergunning toegelicht. De vergunningplicht geldt voor gevestigde en toekomstige detailhandel in het gebied Nieuwendijk 1 – 108. Hiermee vormt de vergunningplicht ook een preventief middel tegen de vestiging van mogelijk (toekomstige) malafide exploitanten.

De aangebrachte fasering in aanvraagtermijnen in artikel 2 voor bestaande exploitanten is aangebracht om de uitvoerbaarheid van het besluit te kunnen vormgeven.

Aanvragen die eerder worden ingediend dan de aanvraagperiode zoals gesteld in artikel 2 lid 2 zullen buiten behandeling worden gesteld. Aanvragen die te laat worden ingediend, leiden bij voortgezette exploitatie tot een overtreding van [artikel 3.64 van de APV](#) en leiden ertoe dat een handhavingstraject wordt opgestart conform [de handhavingsstrategie 2.16a APV](#).

##### **Artikel 3. Aanwezigheid leidinggevende**

Met artikel 3 wordt de aanwezigheid van een leidinggevende verplicht gesteld. De burgemeester kan op grond van [artikel 2.16A, derde lid APV](#) bepalen dat er tijdens openingstijden een leidinggevende aanwezig moet zijn in het aangewezen pand. Gezien de signalen, die tevens verband houden met de bedrijfsvoering, wordt het noodzakelijk geacht dat er tijdens openingstijden een leidinggevende aanwezig is in de ondernemingen. Door de invoering van een aanwezigheidsverplichting van een leidinggevende is screening, toezicht en handhaving mogelijk op wie er daadwerkelijk verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding in de winkel gedurende de openingstijden.

##### **Artikel 4. Overgangsrecht**

Met artikel 4 wordt voor bestaande exploitanten die voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit aanwijzingsbesluit de bedrijfsmatige activiteit detailhandel uitvoeren, besloten dat zij, mits zij binnen de termijnen gesteld in artikel 2, een volledige aanvraag (bestaande uit het aanvraagformulier voor een vergunning, een bedrijfsplan en het formulier Bibobtoets – zie [Vergunningplicht op grond van art. 2.16a APV | Gemeente Amsterdam](#)) en met inachtneming van een herstelmogelijkheid om de aanvraag aan te vullen) indienen, mogen blijven exploiteren tot een besluit op de vergunningsaanvraag is genomen. Voor exploitanten die zich vestigen na publicatie van dit aanwijzingsbesluit, geldt dit overgangsrecht niet. Voor exploitanten die zich vestigen na publicatie van dit aanwijzingsbesluit is het, conform artikel 1, verboden de bedrijfsmatige activiteit detailhandel uit te voeren zonder vergunning als bedoeld in [artikel 3.64 APV](#) in de straat Nieuwendijk met huisnummers 1 tot en met 108.

##### **Niet eens met dit besluit?**

Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u binnen zes weken na de datum op deze brief bezwaar maken. In uw bezwaarschrift moet staan: uw naam, adres, woonplaats, telefoonnummer, de datum waarop u het bezwaarschrift schrijft en uw handtekening, het kenmerknummer van dit besluit en de reden waarom u bezwaar maakt. Stuur ook een kopie van deze brief mee. Stuur uw bezwaarschrift naar: De burgemeester van Amsterdam, Directie Juridische Zaken, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam.

**Schorsende werking**

Het indienen van een bezwaarschrift heeft **geen** schorsende werking. Dat wil zeggen: het besluit waartegen u bezwaar maakt, blijft geldig totdat over uw bezwaar is beslist.

**Spoed? Voorlopige voorziening**

Bij grote spoed kunt u (tegen kosten) een zogeheten voorlopige voorziening aanvragen. Dat is een spoedprocedure waarmee het genomen besluit tijdelijk kan worden ingetrokken en/of andere maatregelen kunnen worden getroffen. Een voorlopige voorziening vraagt u digitaal aan via:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht> . Daarvoor hebt u een DigiD nodig. Op deze site vindt u ook meer informatie, of per post:

De Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam

Afdeling Publiekrecht –teams bestuursrecht

Postbus 75850

1070 AW Amsterdam